

Weergave van de resultaten van het gesprek met Annemarie van Mackelenbergh.

Geaccordeerd gesprek verslag met opmerkingen Harry vd Bosch dd 28 september 2019

Harry van den Bosch

Annemarie van Mackelenbergh is voorzitter van de Stichting Écht Scheiden zonder Schade. De stichting is opgericht vanuit het Platform Herken Ouderverstoting. Het Platform/Stichting is zeer actief op het gebied van ouderverstoting met een uitgebreide website (www.herkenouderverstoting.nl), een symposium begin 2019 en het verzamelen van, en reageren op publicaties over complexe scheidingen met de nadruk op het fenomeen ouderverstoting.

Het platform is ook vertegenwoordigd in het Samen Werkings Verband van Ouders met Jeugdzorg en herkent zich daarmee in de brief en het daarin voorgestelde Alternatieve Verbeterplan Feitenonderzoek van 14 juni 2018 van dit samenwerkingsverband aan de Tweede Kamer.

De reden van het gesprek is dat met name adequaat feitenonderzoek een cruciale rol kan spelen bij het voorkomen en terugdringen van ouderverstoting.

Visie

De visie van het Platform is dat bij het bestrijden van ouderverstoting van de verkeerde uitgangspunten wordt uitgegaan: in de 10 tot 15% van de scheidingen, waar dit een rol speelt, gaat het niet om mogelijk oplosbare scheidingsproblematiek, maar is er sprake van psychiatrische en/of gestoorde persoonlijkheidsproblematiek. In deze situaties worden vaak beschuldigingen geuit aan het adres van de niet verzorgende ouder (meestal de vader). Deze beschuldigingen dragen er in belangrijke mate aan bij dat het contact met de niet verzorgende ouder wordt stilgezet en vaak ook niet meer opgestart. De verzorgende ouder beïnvloedt het kind vanuit de eigen psychopathologie, bewust of onbewust in negatieve zin over de andere ouder, met als resultaat dat het kind zelf op een gegeven moment aangeeft aan derden (raadsonderzoekers, gezinsvoogden, mediators, kindbehartigers, rechters etc) zijn/haar vader of moeder niet meer te willen zien. De schadelijke gevolgen daarvan zijn in de wetenschap overtuigend aangetoond.

Als één van de passende oplossingen ziet het Platform het zo snel mogelijk uitvoeren van een nulmeting, waar adequaat feitenonderzoek onderdeel van uit maakt. Een bewezen werkende 0-meting is de MASIC, gehaald uit Amerika, vertaald naar de Nederlandse hulpverlening, een vragenlijst die door beide ouders apart wordt ingevuld en een beeld geeft of er (pathogene) factoren zijn die wijzen op mogelijke ouderverstoting. Tevens kan hier later op teruggerepen worden als er dan pas beschuldigingen geuit worden.

Bij beweringen misbruik, mishandeling en of verwaarlozing, zal er verder adequaat feiten onderzoek gedaan moeten, daar valse beweringen ook een uiting van geweld zijn: pathoëen ouderschap.

Dit feitenonderzoek kan mede door de politie gedaan worden, als de beschuldigingen ook een strafbaar feit zouden inhouden, zoals seksueel misbruik, kindermishandeling of huiselijk geweld.

Het tweede raakpunt betreft de onvrede met het feit dat, hoewel elke deskundige onderschrijft dat het uitvoeren van opvoed- en verzorgingstaken door beide ouders bijzonder belangrijk zijn voor een gezonde ontwikkeling van het kind, er nog steeds door deskundigen en rechters uitgegaan wordt dat rust voor het kind bij ouderverstoting belangrijker is dan het contact met de ouder in stand houden (althans bij gebleken onjuistheid van de beschuldigingen). Ouderverstoting is een vorm van kindermishandeling. Niet alleen vanwege het feit dat het kind een belangrijke persoon mist, maar ook de impliciete en expliciete beïnvloeding en het onder druk zetten van het kind heeft ernstige gevolgen voor diens ontwikkeling. Ze verwijst naar de website van het Platform voor de verschillende lezingen tijdens het symposium van 25 februari 2019 waar door diverse wetenschappers overtuigend deze schade is aangetoond. Als er dus een normenkader ontwikkeld zou worden, dan zou ouderverstoting gekwalificeerd moeten worden als een ernstige bedreiging voor de ontwikkeling, die niet geaccepteerd mag worden.

Mw Van Mackelenbergh trekt een vergelijking met seksueel misbruik: dat wordt onmiddellijk een halt toegevoerd. Waarom bij ouderverstoting dan niet?

Ook al staat de richtlijnen scheiding en problemen jeugdigen nu onder constructie, iedereen in de keten hanteert de 'oude inzichten', gebaseerd op opinies en meningen, nog wel. Waardoor jonge kinderen geen veilige hechting met name met hun vader kunnen krijgen.

Een derde punt van aandacht is de deskundigheid van degenen die ouderverstoting moeten onderzoeken en onderkennen. Omdat het om ernstig psychopathogene problematiek gaat, zou hierin een klinisch-psycholoog, of een trauma psycholoog of psychiater, allen bekend met familiesystemen, betrokken moeten worden binnen een multidisciplinair team. Anders is het onmogelijk om zo betrouwbaar mogelijk de feiten boven tafel te krijgen en de ouderverstoting adequaat aan te pakken. De aanbeveling is dus: adequaat feitenonderzoek vereist de juiste deskundigheid passend bij de problematiek die speelt.

Het horen van het kind in deze situaties is vaak een belasting voor het kind zelf. In een vervreemdende omgeving zoals een rechtbank, zal niet zo snel een betrouwbaar beeld naar voren komen. Het kind staat onder druk van de ouder en verklaart wat die hem opgedragen heeft. Het horen in deze situaties zou door een hiervoor speciaal opgeleide psycholoog plaats moeten vinden binnen een kindvriendelijke setting.

Op dit moment wordt ernstig misbruik gemaakt van de zogenaamde authentieke stem van het kind. Beide ouders lezen de rapporten, een kind kan het bij complexe scheidingen nooit goed doen, wat extra trauma veroorzaakt. Zo wordt er een wig tussen ouders en kinderen gedreven. Daarbij komt dat de kennis van de hulpverlening verouderd en zwaar onder de maat is. Wat dat betreft is bladzijde 25 van het rapport Scheiden en die kinderen dan?! 22 februari 2018 urgent.

Immers vanuit verouderde inzichten gaat de hulpverlening niet alleen contra productief te werk, de weerstand onder ouders, die hun grondwettelijke zorgplicht serieus nemen, wordt steeds groter. Deze ouders worden als lastig ervaren en strijdend. Hetgeen de ouders merken in hun rapportages.

Tot slot wijst mevrouw Van Mackelenbergh op het pleidooi van de cliënt organisaties voor het instellen van een (permanente) landelijke juridische werkgroep/adviescommissie, waarin

vanuit verschillende disciplines en maatschappelijke geledingen nagedacht wordt over verbeteringen in wetgeving en uitvoering van de jeugdzorg. Deze werkgroep zou zich bijvoorbeeld moeten uitspreken over de vaststelling en ontwikkeling van het normenkader voor Adequaat Feiten Onderzoek, toetsingskaders voor rechters, en kan gevraagd of ongevraagd advies geven over verbeter voorstellen gedaan door experts uit wetenschap en praktijk. Deze werkgroep moet ook vertegenwoordigers van ouderorganisaties bevatten, bij voorkeur ervaringsdeskundige ouders met een juridische en/of medische/jeugdzorg achtergrond.”